

Romeinen en zondagse omnivoren

Dit artikel is een aanvulling op de eerdere artikelen:

[Koos kiest koosjer](#) en [De rustige dag](#).

Het is aan te raden om deze eerst te lezen.

Met de laatste twee artikelen heb ik mijn best gedaan zo grondig mogelijk alle argumenten voor- en tegen de sabbat en koosjer eten te behandelen. Ondanks dat de meeste lezers (naar mijn weten) hierdoor duidelijke antwoorden hebben gevonden bleef ik toch tegenargumenten horen die allemaal op dezelfde tekst waren gebaseerd: Romeinen 14.

Ondanks dat deze tekst totaal niets met deze onderwerpen te maken heeft, weten mensen hier toch teksten uit te plukken om hun mening te onderbouwen. Ik had het natuurlijk kunnen verwachten dat deze teksten aan bod zouden komen. Als er één groep mensen is die heel goed teksten uit de context te halen dan zijn het wel christenen. Dat hebben we nou eenmaal geleerd in onze kerken/gemeenten en wie nooit heeft stil gestaan bij de conflicten die dit veroorzaakt weet nou eenmaal niet beter.

Maar goed, laten wij eens kijken wat deze argumenten dan zijn. Ten eerste Romeinen 14:5-6a:

“ De een acht de ene dag boven de andere dag, maar de ander acht al de dagen gelijk. Laat ieder in zijn eigen geest ten volle overtuigd zijn. Wie de dag in ere houdt, houdt hem in ere voor de Heere, en wie de dag niet in ere houdt, houdt hem niet in ere voor de Heere.

Duidelijk toch? Hier staat toch echt dat het niet uitmaakt welke dag je aanhoudt. Maar er is nog meer. Wie gelooft dat wij ons moeten houden aan voedsel instructies in het oude testament, zal niet goed wijs zijn. Romeinen 14 staat vol met bewijzen:

Romeinen 14:3:

“ Wie wel alles eet, moet hem niet minachten die niet alles eet. En wie niet alles eet, moet hem niet veroordelen die alles eet. God immers heeft hem aanvaard.

Romeinen 14:6b:

“ Wie eet, eet voor de Heere, want hij dankt God. En wie niet eet, eet niet voor de Heere, en ook hij dankt

“ God.

Romeinen 14:14:

“ Ik weet en ben ervan overtuigd in de Heere Jezus dat niets in zichzelf onrein is. Alleen voor hem die van mening is dat iets onrein is, voor die is het onrein.

Ook dit lijken hele duidelijke argumenten. Wie graag zijn gelijk wil hebben en rustig op dezelfde voet door wil leven mag nu zijn bijbeltje dichtklappen en rustig verder slapen. Lees vooral niet verder; je zou nog eens in verwarring kunnen raken.

Wie graag wel wil snappen waar de tekst nu echt om gaat zou ten eerste Romeinen 14 helemaal moeten lezen (of eigenlijk de hele brief aan de Romeinen). Stel jezelf daarna eens de volgende vragen:

- Hoe vaak komt het woord “sabbat” in deze tekst voor?
- Hoe vaak komt het woord “rust” of “rustdag” in deze tekst voor?
- Welk onderscheid in voedsel wordt er in deze tekst gemaakt?

Het zal je moeten opvallen dat er in deze tekst niet over de sabbat wordt gesproken. We hebben gewoon altijd de conclusie getrokken dat het hierover gaat. Wat het voedsel betreft gaat het precies hetzelfde. We gaan er gewoon vanuit dat Paulus bedoelde dat we alles mogen eten en dat niets onrein is. Deze conclusie zou je mogen trekken als dit een wetboek was. Daarmee bedoel ik een nieuwe wet of Thora die de oude wet van God vervangt. Dat klinkt natuurlijk onnozel, en dat is het ook. Wanneer Paulus simpelweg nieuwe instructies zou uitleggen die al door God waren gegeven was het anders geweest. Maar dat is niet het geval. Wie de vorige twee artikelen heeft gelezen en bestudeerd zal intussen moeten begrijpen dat deze wetten nooit veranderd of vervangen zijn. De ‘laatste’ optie is dat Paulus nieuwe instructies gaf die in strijd zijn met God's woord. Als hij hier inderdaad beweerd heeft dat het niet uitmaakt op welke dag je de sabbat houdt en of je onrein vlees eet, dan is dat simpelweg in strijd met de rest van de bijbel. Dit zijn dus geen teksten om niets mee te doen als je ze niet begrijpt. We hebben hier een tegenstrijdigheid die opgelost moet worden. En dat is wat we nu gaan doen.

Wat voor elke lezer duidelijk moet zijn, is dat deze brief van Paulus géén wetboek is maar een instructie die is geschreven aan christenen die op dat moment tegen bepaalde problemen aanliepen. Zij hadden meningsverschillen onderling, waardoor vervelende situaties ontstonden. Je moet begrijpen dat er in die tijd ook veel misverstanden waren omdat niet iedereen Gods woord door en door kende. Bijbels waren in die tijd niet te koop. Alleen rijke mensen hadden rollen met de Tenach en de anderen moesten het doen met wat ze op de sabbat in de synagogen leerden. Je kan je voorstellen dat pas bekeerde christenen die nog vrijwel geen kennis hadden van God's woord niet alles goed begrepen. Paulus schreef deze brief om vragen te beantwoorden die bij deze mensen speelden.

Laten wij nu eerst eens kijken naar het argument tegen de sabbat, welke hier valt of staat met de interpretatie van Romeinen 14:5-6. Er wordt hier gesproken over “de dag”. Zoals ik al noemde word er in deze tekst niet over de sabbat gesproken, zelfs niet in de hele brief. Waar heeft hij het dan wel over? Als je goed oplet in hoofdstuk 14 zie je dat het erop lijkt dat er hier twee onderwerpen willekeurig door elkaar heen worden besproken: wel- of niet eten en dagen aanhouden. Zouden deze dingen misschien iets met elkaar te maken kunnen hebben?

De discussie waar het hier precies om gaat vinden we niet in de de bijbel zelf terug. Het gaat hier immers om een brief die een reactie is op gestelde vragen die Paulus niet nogmaals benoemd. Maar, het is toch mogelijk om duidelijkheid te

krijgen waar het hier om ging. Hiervoor is een beetje historische kennis nodig, die we gelukkig ook aan de hand van de bijbel kunnen bevestigen.

In de tijd dat Yeshua (Jezus) op aarde rondliep en nog heel wat jaren daarna was het de gewoonte van de farizeeën om twee dagen in de week te vasten. Dit deden zij op de tweede en vijfde dag van de week (maandag en donderdag). Dit zien wij ook terug in de gelijkenis van Yeshua in Lucas 18:12: "Ik vast tweemaal per week. Ik geef tienden van alles wat ik bezit".

Het tweemaal vasten is geen gebod wat je terug kan vinden in God's woord, maar een traditie die in die tijd heel normaal was onder farizeeën. De bekeerden uit de heidenen hebben deze traditie voortgezet, maar wilden zich graag onderscheiden van de farizeeën door op andere dagen te vasten. Zij wilden laten zien dat zij zich niet onderwierpen aan de mondelinge wet die in strijd was met God's wet en vastten daarom op de vierde en zesde dag van de week (woensdag en vrijdag):

“ Laat uw vasten niet samen zijn met de hypocrieten. Zij vasten op de tweede en vijfde dag van de week. Vast daarom liever op de vierde dag en de dag van de voorbereiding.

De Didache, hoofdstuk 8

(leerstellingen voor apostelen – geschrift uit de eerste eeuw)

Dit maakt niet alleen duidelijk waar de discussie in die tijd over ging, het laat ook zien hoe de sabbat in die tijd door de christenen werd gehouden. "De dag van de voorbereiding" is hoe altijd de dag voor de sabbat werd genoemd. Op de zesde dag van de week zorgde iedereen dat zij alles in huis hadden voor de sabbat en dat ook de maaltijden voorbereid waren, zodat ze op de sabbat – volgens het gebod – konden rusten.

Als we met deze kennis nogmaals Romeinen 14 lezen trekken wij ineens heel andere conclusies. We zien dat de christenen in die tijd meningsverschillen hadden over wat vasten precies inhield. Of je helemaal niets mocht eten of alleen maar groenten at. Deze discussie wordt helaas vandaag de dag nog steeds gevoerd. Zo zijn velen er van overtuigd dat als je vast je echt niets mag eten, terwijl anderen graag het voorbeeld van Daniël aanhalen die zich drie weken lang onthield van vlees en wijn (Daniel 10:2-3). Het zal geen toeval zijn dat dit exact past in de context van Romeinen 14. Het rijmt dan ook exact met vers 21 waar expliciet over vlees en wijn wordt gesproken.

Toch schrijft Paulus in Romeinen 14:14:

“ Ik weet en ben ervan overtuigd in de Heere Jezus dat niets in zichzelf onrein is. Alleen voor hem die van mening is dat iets onrein is, voor die is het onrein.

Ik hoop dat het voor degenen die het artikel [Koos kiest koosjer](#) hebben gelezen duidelijk zal zijn wat Paulus hiermee bedoeld: Het eeuwige gezeur met regels van mensen die buiten God's woord om willen bepalen wat wel en niet rein is. Het moet duidelijk zijn dat iemand die denkt tegen God te zondigen door iets te doen waarvan hij denkt dat het door God verboden is toch tegen God zondigt. Niet vanwege de zogenaamde zonde die hij beging maar vanwege de rebellie tegen God. Ook moeten wij geen aanstoot geven door dingen te doen die anderen beschouwen als zonde, om te voorkomen dat zij daardoor struikelen.

Ik verbaas me er soms over hoe makkelijk christenen bijbelteksten kunnen verwerpen of vergeten zodra ze een andere

kunnen vinden die hun overtuiging lijkt te ondersteunen, al is deze compleet uit de context gerukt. Je kan een christen 100 bewijzen voorschotelen waarom iets waar is en hij (of zij) kan van je gelijk overtuigd zijn. Is hij niet zo blij met de uitkomst, dan neemt hij de eerste de beste tekst die iets anders lijkt te zeggen met beide handen aan en gooit vlug alle andere 'ongemakkelijke' kennis uit het raam. Dat is blijkbaar hermeneutiek 2.0. Het is natuurlijk mensen eigen om liever te geloven waar we comfortabel mee zijn, maar volgens mij is dat niet de methode die een christen zou moeten gebruiken.

De mens is een rationeel wezen.

Voor alles wat hij wil geloven kan hij een reden bedenken.

Anatole France

Uiteindelijk is het allemaal niet zo ingewikkeld. De vraag die ik jou als christen wil stellen (er vanuit gaande dat je dat bent aangezien je dit artikel tot dusver hebt gelezen) is deze: Neem jij genoegen met wat jij gelooft, wanneer in strijd lijkt te zijn met de bijbel? En is het voldoende om je geweten te sussen als je ergens een tekstje kan vinden die jouw mening lijkt te bevestigen, of de mening hoort van iemand die het toch al met je eens was?

Het is niet altijd makkelijk om aan antwoorden te komen, en al helemaal niet als je nooit de moeite hebt genomen God's woord te bestuderen. Het lijkt mij dat als je jezelf een christen wilt noemen, je daarmee aan wilt geven dat je Yeshua, Jezus Christus wilt volgen. In de bijbel kan je zo makkelijk lezen wat hij deed, welke geboden hij hield en tegen welke tradities en misverstanden hij zich verzette. Er zijn maar zo weinig christen die zich lijken te interesseren wat 'hun' Christus deed, dat ik mijzelf regelmatig afvraag waar de rest mee bezig is.

Om eerlijk te zijn weet ik het antwoord daarop natuurlijk wel. Ik hoorde vroeger ook bij die categorie. Ik zou de lezer in elk geval willen aansporen te onderzoeken wat de bijbel nu echt leert. Of dat nu in strijd is met wat je altijd hebt geloofd, of misschien nog wel vervelender: met wat jouw omgeving altijd heeft geloofd. Is het jou wat waard?